

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Стеблинська О.С., завідувач
кафедри кримінально-правових
дисциплін Інституту кримінально-
виконавчої служби, кандидат
юридичних наук, доцент

ОПЕРАТИВНА ЗАКУПКА ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ БОРОТЬБИ З НАРКОЗЛОЧИННІСТЮ В ОРГАНАХ ТА УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Найбільш вдалим методом документування каналів надходження до споживачів наркотичних засобів та психотропних речовин, а також злочинної діяльності наркоділків, які займаються розповсюдженням наркотичних засобів у місцях позбавлення волі, є оперативна закупка.

Оперативна закупка як одна з форм контролю за вчиненням злочину, відноситься до негласних слідчих (розшукових) дій та методів оперативно-розшукової діяльності, яка проводиться у рамках і в строки ведення відповідної справи, при наявності достатніх підстав вважати, що готується або вчинюється тяжкий чи особливо тяжкий злочин.

Практика показала, що це є самий ефективний метод реалізації оперативних матеріалів, результати якого можуть служити доказом злочинної діяльності осіб, причетних до незаконного обігу наркотиків.

Підстави проведення оперативної закупки визначаються Законом «Про оперативно-розшукову діяльність» та Кримінальним процесуальним кодексом України.

Правомочність щодо проведення операції з придбання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів, передбачається статтею 5 Розділу II Закону України від 15 лютого 1995 року № 62/95-ВР (із змінами) «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними».

Порядок проведення оперативної закупки визначається спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України та Міністерства доходів і зборів

України від 16.09.2013 №887дск/ 384/дск/ 480дск «Про затвердження Інструкції про порядок проведення контрольної поставки, контрольованої та оперативної закупки товарів, предметів, речей, послуг, документів, засобів і речовин, у тому числі заборонених для обігу, у фізичних та юридичних осіб незалежно від форм власності».

Оперативна закупівля - це негласна слідча (розшукова) дія, пов'язана з придбанням у фізичних та юридичних осіб незалежно від форм власності наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів з метою одержання доказів злочинної діяльності, пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

У відповідності зі статтею 271 Кримінального процесуального кодексу України, під час підготовки та проведення заходів з контролю за вчиненням злочину забороняється провокувати (підбурювати) особу на вчинення цього злочину з метою його подальшого викриття, допомагаючи особі вчинити злочин, який вона би не вчинила, як би слідчий цьому не сприяв, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем. Здобуті в такий спосіб речі і документи не можуть бути використані у кримінальному провадженні.

Про результати контролю за вчиненням злочину складається протокол, до якого додаються речі і документи, отримані під час проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії. Якщо контроль за вчиненням злочину закінчується відкритим фіксуванням, про це складається протокол у присутності такої особи.

Порядок і тактика проведення оперативної закупки визначається законодавством.

Прокурор у своєму рішенні про проведення контролю за вчиненням злочину, крім відомостей, передбачених [статтею 251](#) Кримінального процесуального кодексу України, зобов'язаний:

- 1) викласти обставини, які свідчать про відсутність під час негласної слідчої (розшукової) дії провокування особи на вчинення злочину;
- 2) зазначити про застосування спеціальних імітаційних засобів.

Якщо при проведенні контролю за вчиненням злочину виникає необхідність тимчасового обмеження конституційних